

Siska Tamás: Az első évek: események, találkozások

A Széchenyi Kör ünnepségén, 2015. október 27-én, Nagycenken megtartott előadás szerkesztett szövege

A sors úgy hozta, hogy részt vehettem a Széchenyi István nevét viselő szocialista brigádok első találkozásán, később a többen is, megalakulása óta tagja vagyok a Széchenyi István Emlékmúzeum Baráti Körének, majd az ebből alakuló Országos Széchenyi Körnek. 1983-tól-1989-ig, majd 2003-tól folyamatosan a Kör alelnöke vagyok.

Nekem a Széchenyi Kör elsősorban embereket, kapcsolatokat, közösen végzett tevékenységet jelent. Azokra az emberekre szeretnék most emlékezni a teljesség igénye nélkül, akik a kezdeteknél, az első években sokat tettek a Körért.

Először gimnazista koromban, iskolai kirándulás keretében jártam Nagycenken, 1969-ben. Igazából Sopronba kirándultunk, Fertőbozon volt a szállásunk, és rövid időre megálltunk az akkor még romos Széchenyi kastélynál is. Még nem is sejtettem, hogy később mennyi élmény, mennyi találkozás fog kapcsolódni ehhez a helyhez.

1970-ben érettségiztem, 1971-ben felvettek az ELTE Bölcsészettudományi Karára, pszichológia szakra. Levelező tagozaton tanultam, ami azt is jelentette, hogy az egyetemi tanulmányaim mellett dolgoznom kellett, és szerencsémre 1971-ben felvettek a Közúti Közlekedési Tudományos Kutató Intézetbe (KÖTUKI) műszaki ügyintéző munkakörbe. Az Intézet támogatta egyetemi tanulmányaimat, elengedtek az órákra, vizsgákra. A közlekedésbiztonsági osztályon mérnökökkel, pszichológusokkal és néhány velem egykorú érettségizett sráccal dolgoztam együtt. Nagyon jó csapat volt szerettünk együtt dolgozni és együtt szórakozni. A diploma megszerzése után is az Intézetben maradtam és összességében csaknem 20 évet töltöttem el ezen a munkahelyen.

1972-ben alakítottuk meg a Széchenyi István brigádot. Nem gondolkodtunk sokat a névválasztáson, nem is merült fel más ötlet, hiszen Széchenyi István sokat tett a közlekedés fejlesztéséért, gondolkodó, alkotó ember volt.

Mi is olvastuk a Széchenyi István Emlékmúzeum 1975. január 8-án a Népszavában közzé tett felhívását, amelyben dr. Környei Attila igazgató kérte a Széchenyi István nevét viselő szocialista brigádokat a kapcsolat felvételére. A felhívásra jelentkezett brigádok kaptak egy kérdőívet, amelyben a kérdések többek között arra vonatkoztak, hogy mit várnak ettől az együttműködéstől. Sokan javasolták, hogy a múzeum rendezzen országos találkozót a Széchenyi-brigádoknak és ennek a kérésnek a múzeum hamarosan eleget tett, mi is megkaptuk a meghívót a Széchenyi István szocialista brigádok I. Országos Tanácskozására, amire éppen 40 évvel ezelőtt, 1975. október 27-én került sor Nagycenken, itt a múzeumban.

A brigádunk úgy döntött, hogy engem küld el a találkozóra. Menjél el - mondták, te vagy köztünk a legfiatalabb, még tanulsz, nem esik nehezedre felkészülni Széchenyi István életéből, munkásságából.

Sajnos nagyon kevés emlékem maradt meg a találkozóról, fényképeket sem találtam, az a brigádnapló, ami rögzítette ezt az eseményt már nincs meg. Szerencsére 2014-ben Péchy Mária meghívást kapott **Csik Miklóstól** - aki a Dunai Vasmű Széchenyi István brigádját képviselte ezen az első a találkozón -, hogy látogassuk őt meg dunaharaszti otthonában. Erre a találkozóra

együtt mentünk el Máriával. Miklós örömmel fogadott minket, ma már nyugdíjas, nehezen tud járni, de tele van energiával, még ma is tart ping-pong edzéseket a helyi fiataloknak.



Sokat mesélt a volt brigádjáról, munkájukról, sportról, családjáról. Minden időben megmaradt munkaszeretete, felelősségtudata, és büszkén mondta, hogy nem kötött elvtelen alkukat.

Az alábbi képen a Dunai Vasmű Széchenyi István Szocialista Brigádjának tagjai láthatók. (Miklóst tollal rajzolt kis csillag jelöli.) Hátterben, a műhely falára feltett tablón Széchenyi István arca fedezhető fel.



A beszélgetésünk végén átadta a Széchenyi Körrel kapcsolatos tárgyi emlékeit azzal a reménnyel, hogy méltó körülmények között fogjuk megőrizni. Ezek között találtam meg azt a fényképet, amelyet Miklós az 1975-ös találkozón készített. A kastély dísztermében került sor a

tanácskozássra és a vetélkedőre, éppen itt, ahol most is vagyunk. A találkozón 78 brigád 104 küldötte vett részt.



Sajnos nem ismerek fel senkit a képen, de a találkozó baráti hangulatára emlékszem. Ami engem akkor nagyon megragadott, hogy milyen szép lett az újjáépített kastély, a kiállítás, a park.

Ezen az eseményen találkoztam először **dr. Környei Attilával** a Széchenyi István Emlékmúzeum igazgatójával. Fiatal volt, lelkes, élénk és közvetlen. Mindenkit személyesen üdvözölt, mindenkihez volt néhány barátságos szava.

A következő kép a legrégebbi, amit Attiláról őrzök, valószínű, hogy 1979-ben készült, amikor a brigádunkkal ellátogattunk Nagycenkre. Attila fogadott minket, barátságos, lelkes volt, megmutatta a kiállítást. Hatalmas tudással rendelkezett, szerette átadni ismereteit, de sohasem volt kioktató. Később is többször találkoztunk vele és feleségével, Ágival. Egyszer eljöttek velünk Prágába, meghívásunkra részt vettek a brigádkirándulásunkon.



A képen Attilától balra áll egykori brigádvezetőnk Pál Ernő, jobbra pedig feleségem: Erzsi.

Büszke vagyok arra, hogy haláláig kapcsolatot tarthattam vele, dolgoztunk együtt elnökségi üléseken és magánéletben is többször találkoztunk. Lelkesítette, aktivizálta az elnökséget és a kör tagjait, képes volt kiegyensúlyozni a különböző törekvéseket, nem engedte, hogy a kör direkt politizálásba kezdjen, vagy valamelyik párt politikai céljaira a kört felhasználja. Nagyon hiányzik, de úgy gondolom lelkünkben tovább él. Sokszor felteszem a magamnak a kérdést egy-egy probléma kapcsán, Attila vajon most mit gondolna, mit tenne?

Két ember biztosan ott volt az első találkozón, az egyik Holnapy Kálmán (1922-1996), a másik Csigó Ernő, sajnos már egyikük sem lehet itt velünk.

Holnapy Kálmán a MÁV Tervező Intézet Hídosztályán műszaki főfelügyelőként dolgozott és tagja volt az ottani Széchenyi brigádnak. Már 1973-ban a Széchenyi Emlékmúzeum megnyitása után levélben felvette a kapcsolatot Környei Attilával s kifejtette véleményét a múzeum szerepéről, lehetőségeiről a történelmi tudat fejlesztésében és felajánlotta szolgálatait. Neki is szerepe volt abban, hogy a múzeum felvette a kapcsolatot a Széchenyi brigádokkal.



Az 1977-ben a Széchenyi Brigádok második találkozóján a küldöttek őt választották meg annak a választmányynak az elnökévé, amelynek feladata volt az alapítandó nyílt egyesület (amelyhez már nem csak a brigádtagok csatlakozhattak) alapszabályának elkészítése és az egyesület bejegyzésének előkészítése.

Sok-sok hivatali akadályoztatás és procedúra után 1982. április 8-án történt meg a Széchenyi István Emlékmúzeum Baráti Körének hivatalos bejegyzése, innentől kezdve tekinthettük Kálmán bácsit hivatalosan a Kör elnökének, de 1977-től mindenki az elnököt tisztelte személyében. Nagyon udvarias, nyugodt, megbízható személyiségnek ismertem meg, igazi úriember volt.

A megbízatásának teljesítése után, 1983-ban lemondott elnöki tisztéről és átadta a helyét Csigó Ernőnek, de még azt követően - már nyugdíjasként - tagja volt az elnökségnek egészen 1989-ig. 1996. január 26-án hunyt el, 74 éves volt.

Csigó Ernő 1924-ben született, Sopronkövesden lakott, az első találkozó idején a Soproni Postaigazgatóság járműtelepén dolgozott. 1977. szeptember 20-án tagja lett az első választmánynak, 1983. június 25-én a dunaújvárosi közgyűlésen választottuk meg a már bejegyzett egyesület elnökének. Erről a tisztségről 1991. július 12-én, a soproni közgyűlésen mondott le, de az elnökség munkájában továbbra is részt vett.



(Csigó Ernő jobbról a második)

Hatalmas termetű, erős ember volt, amikor kezét fogtunk a tenyerem szinte elveszett a tenyerében. Erős, mély hangja volt, az ünnepeken gyakran ő adta meg a hangot a Himnusz vagy a Szózat énekléséhez. Attilának sokat segített, sok rendezvényen közösen képviselték a Kört. 1994. július 12-én halt meg, 70 éves volt.

Visszatérve az első találkozó eseményeire, délelőtt került sor a vetélkedőre. Már előzetesen kaptunk egy feladatot, írásban be kellett mutatni lakóhelyünk egy múzeumát, és ezt a dolgot meg kellett küldeni az Emlékmúzeumnak. Úgy gondoltam, hogy nem a híres budapesti múzeumok közül fogok választani, hanem egy kevésbé ismert, amelyik viszonylag közel volt a munkahelyemhez is. Így esett a választásom a Nagytétényi Kastélymúzeumra, és annak bútorkiállítására.

A selejtezőben egy írásos tesztet töltöttünk ki, a kérdések Széchenyi István életéhez és munkásságához kapcsolódtak.

A döntőbe 6 brigád került, két percben kellett bemutatni helyi múzeumunkat. Emlékszem a zsűritől kaptam egy a dolgozatomhoz kapcsolódó furcsa kérdést, hány órától, hány óráig tart nyitva a Nagytétényi Kastélymúzeum, és melyik napon tart zárva. Gondolom, így akarták ellenőrizni, hogy valóban jártam-e a múzeumban vagy csak a prospektus alapján mutattam azt be.

A vetélkedőt végül is megnyertem, érmet, pénzjutalmat kaptam és egy szép vázát, ami a mai napig lakásom egyik díszé. Nagyon boldog voltam, otthon nagy ünneplésben volt részem.



A második helyezett Csík Miklós lett (Dunai Vasmű), a harmadik Farkas Antalné (Soproni Volán). Örzöm Miklós jegyzetfüzetét, hihetetlen alapossággal készült fel a vetélkedőre.

Ebédszünetben megkoszorúztuk Széchenyi István sírját.

A délutáni tanácskozáson már körvonalazódtak a brigádok és a múzeum együttműködésének lehetőségei. A múzeum prospektusokat, képeket, és szakirodalmat juttat a brigádoknak, a brigádok pedig terjesztik a múzeum hírért, szétosztják a kapott propagandaanyagokat és szakmai tanácsokat adnak műszaki, üzemeltetési és karbantartási feladatok megoldásához. A brigádok képviselői úgy határoztak, hogy két évente, változó színhelyen országos találkozót tartanak.

A II. Országos Találkozóra 1977. szeptember 19-20-án került sor Sopronban a Soproni Pamutipari Vállalat kultúrtermében. Ekkor már 170 brigád vette fel a kapcsolatot a múzeummal, közülük 116 képviseltette magát 224 küldöttel.

Az előre szétküldött tervezet alapján megvitattuk az egyesület, a Széchenyi István Emlékmúzeum Baráti Köre alapításának elveit és úgy határoztunk, hogy az alapítandó szervezet ne csak a Széchenyi-brigádok zárt köre legyen, hanem bárki – aki egyetért az egyesület céljaival - tagja lehessen. Létrehoztuk az előkészítő választmányt, amelynek feladata volt az alapszabály elkészítése és az egyesület bejegyzésének előkészítése.

A választmány elnökévé Holnapy Kálmánt (MÁV Tervező Intézet), alelnökévé Csigó Ernőt (Soproni Postaigazgatóság) és Csík Miklóst (Dunai Vasmű), titkárává dr. Környei Attilát választottuk meg.

1979-ben elmaradt a tervezett találkozó, mert a szervezésre vállalkozott Magyar Vízügyi Múzeum esztergomi épületének építése még nem fejeződött be. De 1979-ben is volt egy nagyon értékes együttműködés az Emlékmúzeum és a brigádok között.

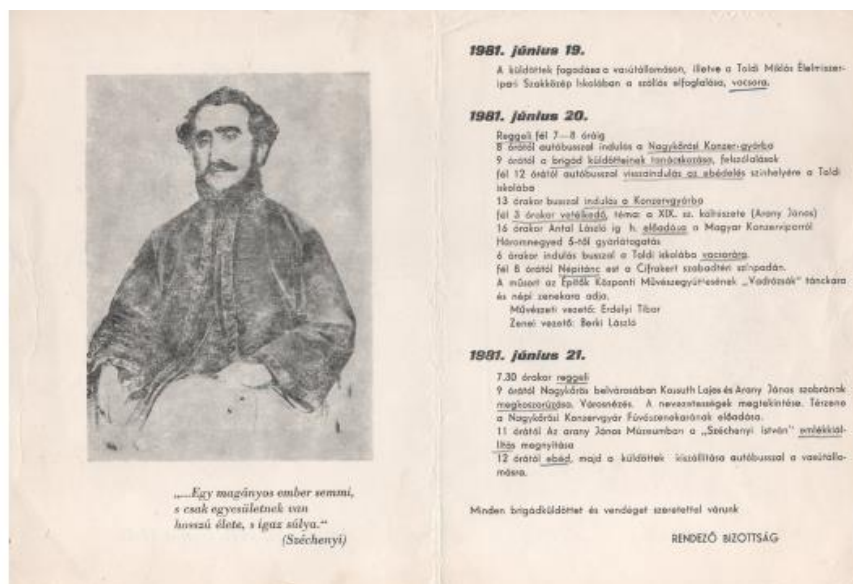
A Gondolat Kiadó 1978-ban jelentette meg Széchenyi István Naplóját, és az Emlékmúzeum a kiadóval történő együttműködés keretében ezer példányt szerzett be a könyvből, és terjesztette a brigádok között. Postán 603 darabot küldtek el a brigádoknak, és sokan személyesen vették át a példányokat.

A III. Országos Találkozó helyszíne Nagykőrös, Arany János szülőhelye volt, időpontja: 1981. június 20-21. A Nagykőrösi Konzervgyár brigádja szervezte a találkozót, **Fehér György** brigádvezetővel az élen. A találkozón 180 szocialista brigád közül 94 képviseltette magát 180 küldöttel.



Fehér György és Környei Attila

Nagyon gazdag programot állítottak össze a szervezők:



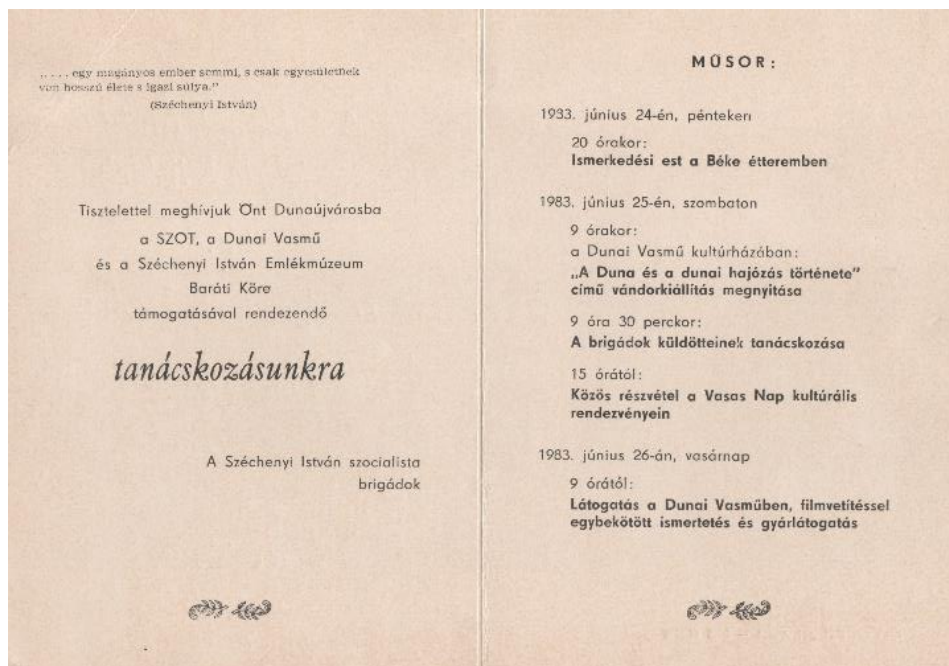
A tanácskozáson még nem lehetett bejelenteni a Baráti Kör megalakulását, ugyanis a felügyeleti szervek hatásköri vitája akadályozta a bírósági bejegyzést, a kérdés az volt, hogy országos, vagy helyi szervezetnek kell-e tekinteni az egyesületet. Ennek ellenére a Tanácskozás a Baráti Kör közgyűlésének is tekintette magát, megerősítette az előkészítő választmányt és megbízta, hogy az egyesület megalakulása utáni találkozóiig töltsen be az elnökség funkcióját.

A délutáni vetélkedő témája a XIX. század magyar irodalma volt. **Kozáry Miklóssal** (Építésügyi Tájékoztató Központ) osztottam az első helyen, mindketten azonos pontszámot értünk el.

Kozáry Miklós is nagyon aktív tagja volt akkoriban a Baráti Körnek, 1983-ban a mozgássérülteket támogató munkabizottság vezetőjeként az elnökség tagja lett. Később megszakította a kapcsolatot a körrel, sajnálom, hogy nincs velünk.

Másnap, június 21-én megkoszorúztuk Kossuth Lajos és Arany János szobrát, majd sor került a Széchenyi Kiállítás megnyitására az Arany János Múzeumban. A kiállítást az Emlékmúzeum állította össze, és később vándorkiállításként járta az országot, két év alatt 55 helyen került bemutatásra, közöttük volt az én munkahelyem is.

1983-ban Dunaújvárosban a Dunai Vasműben került megrendezésre a Széchenyi István Szocialista Brigádok IV. Országos Találkozója, amelyik egyben a már bejegyzett Széchenyi István Emlékmúzeum Baráti Kör hivatalos közgyűlése is volt. A rendezvény házigazdája a Dunai Vasmű Széchenyi brigádja volt.



A fenti képen Csík Miklós – házigazda szerepében – a Kör alelnökeként üdvözli a résztvevőket, mellette Környei Attila és Holnapy Kálmán. Az a szép arcú, göndör hajú hölgy Bárd Anna a SZOT főmunkatársa, aki nagyon sokat segített abban, hogy a Baráti Kör egyesületként bejegyzésre kerülhetett. Abban is óriási szerepe volt, hogy a 2005-ben létrejöhetett az al-dunai kirándulás a „Szocialista Forradalom” nevű üdülőhajón. 1987-ben az elnökségnek is tagja lett, 1991-ben egyik szervezője volt a Bécs-Nagycenk gyalogos emléktúrának.

A következő képen látható fiatalember **Szentkúti Károly**, aki talán az emlékgyűjtő és pályázati munkabizottság munkájáról készül éppen beszámolni a dunaújvárosi közgyűlésen.



Karcsi 1979-ben kezdett népművelőként dolgozni a nagycenki múzeumban. Attila nagyon megszerette a fiatal, ambiciózus munkatársát, egyre több feladatot bízott rá, egy idő után utódjának tekintette. Karcsi élete azonban másként alakult, elköltöztek Nagycenkről, de a Körhöz nem lett hűtlen. 1991 és 2007 között a Kör elnöke volt, jelenleg az egyik alelnök, sokat dolgozik a Kör érdekében.

A közgyűlés megválasztotta a Kör új elnökségét, Csigó Ernő lett az elnök. Az alapszabály szerint a titkári teendőket a Széchenyi István Emlékmúzeum mindenkori igazgatója látja el, így ezt a tisztséget dr. Környei Attila töltötte be 2000-ben bekövetkezett haláláig. Csík Miklóst és engem alelnöknek választottak meg.

Az V. Országos Találkozó és a Kör II. Közgyűlésének helyszíne a résztvevők számára felejthetetlenül szép emlék. Ugyanis lehetőséget kaptunk arra, hogy a SZOT üdülőhajóján Széchenyi emléktúrát tegyünk az Al-Dunára. A rendezvényre 2005. május 7-12. között került sor 85 brigád 197 küldöttének részvételével.

Május 9-én érkezett a hajó arra a helyre, ahol a Magyar Mérnök és Építész Egylet által 1885-ben állított Széchenyi-emléktáblája valaha látható volt.



A kirándulás idején a táblát már nem lehetett megnézni és megkoszorúzni, mert a felduzzasztott Duna vize azt elöntötte. Így csak arra volt lehetőség, hogy a hajón megemlékezést tartsunk és koszorút dobjunk a Dunába.

Ezen a képen a koszorút **Buday Miklós** tartja:



Miklós is alapító tag, 1975-től vesz részt a munkában. Az elnökség megbízásából 1987-ben megszervezte a Széchenyi Alapítványt azzal a céllal, hogy biztosítsa a programok anyagi hátterét. Miklós feladatának tekinti a Széchenyi-ismeret növelését, ennek érdekében ma is fáradhatatlanul munkálkodik. Könyv, lap és cd kiadóként éveken át szerkesztette és kiadta a Széchenyi Fórum című újságot, a Széchenyi tisztelők lapját, több Széchenyivel kapcsolatos könyvet gondozott, vezetésével digitalizálták az eddig nyomtatásban megjelent Széchenyi-műveket. Tízéves előkészítő munka után 2001-ben a vállalkozása kiadta *Gróf Széchenyi István minden írása* című cd-t, az eddigi legteljesebb Széchenyi-gyűjteményt. Üzemelteti, szerkeszti a Széchenyi Fórum nevű internetes portált.

Meg kell emlékezni **Faragó Kálmán** nagycenki polgárról, aki már 1973 óta – a múzeum megnyitásától – kapcsolatban volt Körneyi Attilával, azonban az igazi szerepe, amit olyan szeretetreméltóan és tökéletesen látott el, 1987-ben a pécsi közgyűlésen kezdődött. Akkor

történt, hogy Kálmán bácsi a Petőházi Cukorgyár Széchenyi István szocialista brigádjának küldötteként, felszólalt és javasolta a Kör zászlójának elkészítését.

Szeretnék szó szerint idézni néhány mondatot ebből a felszólalásból:

„Szeretném, ha megpecsételnénk ezt az ünnepi hangulatot, és adnánk össze közösen pénzt, és az összeadott pénzből csináltatnánk egy zászlót, amely Széchenyi színeiben pompázna, és közgyűlések, vagy egyéb rendezvények alkalmával az elnöki emelvényen lengene. Ez a zászló kifejezné összetartozásunkat, együttműködésünket, és az együtt gondolkodásunkat is még szorosabbá tenné. Valamint megmaradna az utókór számára örök dokumentumként, amely bizonyítaná szervezetünk létét és összeforrottságát. Esetleg száz év múlva büszkén emlékeznének meg rólunk, hogy mi is voltunk egy olyan erős szervezet, amely zászlóval pecsételte meg szervezetté alakulásunk emlékét.”

A felhívást tett követte, a Kör tagjai zászlószögeket vásárolhattak 100 forintért, a zászlószögeket Csik Miklós brigádja készítette el Dunaújvárosban (nem lehetett tőlük olyat kérni, amiben ne segítettek volna), minden szögbe belevésték az adományozó nevét.



A zászló elkészült, a debreceni közgyűlés ünnepi eseménye volt a zászló szentelése, a zászlóanya Széchenyi Zsigmondné volt. A zászlótartó tisztségre Faragó Kálmánt és Palla Józsefet választotta meg a közgyűlés.

Kálmán bácsi nagyon nagy büszkeséggel, méltósággal látta el a feladatát. Ünnepi rendezvényeinken behozta, tartotta a zászlót, fehér kesztyűben, átérezve a feladat komolyságát.



Derűje, optimizmusa, emberszeretete felejthetetlen számomra. 2010. június 26-án, beszélgetésre hívtuk meg a nagycenki múzeumba, a beszélgetőtársak Kálmán bácsi köri barátai voltak: Almássy Lászlóné (Vali), Fekete Gézáné (Kati), Garamvölgyi Gyula, Lakos Imre. A beszélgetést videóra rögzítettem, és ennek alapján feleségemmel portréfilmet készítettünk róla.



A fenti képpel szeretnék megemlékezni **Feketéné Katiról** is (kép jobb szélén), aki szintén alapító tagja a Körnek, mindig nagy örömmel várt minket Nagycenken, kedves személyére mindig emlékezni fogok. Sajnos már nem lehet köztünk, 2014. február 8-án elhunyt.

Örülök, hogy még el tudtuk készíteni Kálmán bácsiról a portréfilmünket, 2 év múlva 2013 januárjában örökre elhagyott minket.

Mutatok még egy képet róla, a debreceni közgyűlést követő hortobágyi kiránduláson készült, és ezen a képen még egy jó barát rajta van: **Koller Sándor** (jobbról a második), akiről szeretnék néhány méltató szót szólni.

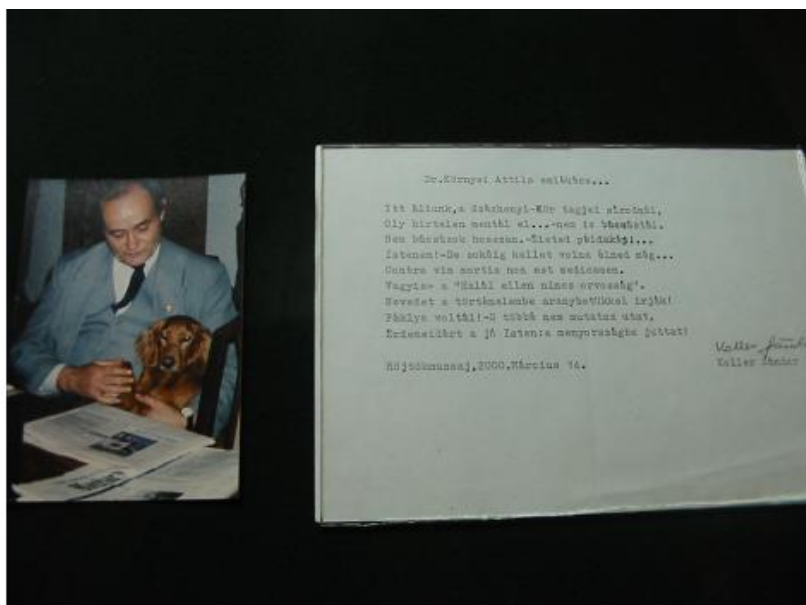


Sándor is a kezdet kezdetétől kapcsolatban volt Körneyi Attilával, és rajta keresztül a múzeummal, nem brigádtagként, hanem olyan emberként, aki nagyon érdeklődik Széchenyi István halálának körülményei iránt, mert képtelen elfogadni, hogy Széchenyi öngyilkos lett. Alapító tagja a Körnek, hiszen 1975 óta segített Attilának, részt vett a Kör rendezvényein. Sándor 1938-ban született Peresztegen, Röjtökmuzsajra nősült, ott telepedett le. Autószerelőként dolgozott. Kezdetben minden Széchenyivel kapcsolatos írást gyűjtött, elolvasott, majd egyre tudatosabban kereste Széchenyi István halálával kapcsolatos dokumentumokat. Nem elégedett meg a megjelent könyvekkel, hanem felvette a kapcsolatot az Országos Levéltárral és onnan is kért dokumentumokat, orvosokkal, igazságügyi szakértőkkel értekezett. Munkáját Körneyi Attila elismerte, támogatta.

Kutatásai alapján 13 pontban foglalta össze azokat az érveket, amelyek szerint az bizonyítja, hogy Széchenyi nem lett öngyilkos, hanem meggyilkolták. Ezek egy részét a hivatalos történelemkutatás cáfolja, de nem mondhatjuk, hogy nem maradtak jogos kételyek. Ezekről Sándor részletesen beszél abban a filmben, amit róla készítettünk 2010-ben. Ez a kép a film készítésekor készült róla otthonában.



Sándor gondolatait, érzelmeit sokszor versbe foglalta, halálakor Körneyi Attilától is versben búcsúzott el. Ezt a rövid verset Szentkúti Károly a temetésen mondott gyászbeszédében el is mondta, és Attiláról készült emlékkiállításra ki is lett téve:



Csak az első 4 sort olvasom fel:

*Itt állunk, a Széchenyi kör tagjai sírodnál,
Oly hirtelen mentél el...nem is búcsúztál.
Nem búcsúzik hosszan. Életed példakép...
Istenem!- De sokáig kellett volna élned még... ”*

Molnár Mihályné (nekünk Rózsika) a Nagymányoki Brikettgyár Széchenyi brigádjának tagjaként került kapcsolatba Környi Attilával, de csak később, 1987-ben csatlakozott a Széchenyi Körhöz, amikor a brigád már feloszlott. Lendületes, energikus személyiségevel, kedves humorával mindenkire hatással volt, és Nagymányokról egyre több embert szervezett be a Körbe. Először 9-en léptek be a volt Széchenyi brigád tagjai közül, 2008-ban már 104-en voltak, Nagymányokon alakult ki a legnagyobb létszámú vidéki tagscsoport, közgyűlésről-közgyűlésre egyre nagyobb lett a csoport létszáma. Igazi közösségi ember, jó szervező volt.



1991-ben, a bicentenárius évében Nagymányok Önkormányzata kopjafát állított Széchenyi István emlékére, a szervezőmunka jelentős részét Rózsika végezte.



Széchenyi Emlékszobát rendezett be Nagymányokon, Körneyi Attila segítségével. Az emlékszoba értékes darabja a Széchenyi család címere, amelyet Tusa János fadaragó művész faragott és Markovics Mihály festő festett ki.



Rózsika nagyon szerette és tisztelte Körneyi Attilát. Az ő kedvéért és felkérésére vállalta, hogy 2001-ben Szekszárddal közösen megszervezik a Közgyűlést, ami nagyon sikeres volt, de Rózsika nagy bánatára azon Attila már nem vehetett részt.

A 2009-ben a veszprémi közgyűlésen levetítettük a róla szóló filmet, mindenki szeretettel köszöntötte, de már akkor az egészsége megrendült, nem érezte jól magát, és 2010-ben meghalt.

Egervölgyi Dezső nem a brigádmozgalom keretében, hanem egyénileg lépett be a Széchenyi Körbe 1983-ban, és vette fel a kapcsolatot Körneyi Attilával.



Amatőr gyűjtőként hazánkban neki van a legnagyobb, Széchenyi István személyéhez kapcsolódó éremgyűjteménye.

Annyira jelentős ez a gyűjtemény, hogy 2005-ben önálló kiállításként bemutathatta itt Nagycenken a múzeumban.



„Nőttön nő tiszta fénye ...”

- Széchenyi István az érmészetben
- Gerencsér József werkfotói a „Hidember” című filmből

Széchenyi István Emlékmúzeum, 2005. április 8. – május 29.

A kiállítást rendezte: Egervölgyi Dezső

A kiállítás létrejöttét támogatták:

Buday Miklós,
Egervölgyi Dezső,
Dr. Egerszegi Zoltán
Gerencsér József,
Magyar Nemzeti Galéria,
Magyar Nemzeti Múzeum,
Országos Széchenyi Kör

Köszönjük a támogatást!

Széchenyi István Emlékmúzeum

A small circular logo featuring a stylized building or monument, representing the Széchenyi István Emlékmúzeum.



A kiállítás megnyitója

Összeállított 3 éremkatalógust, lakóhelyén Zircen aktívan közreműködött a Széchenyi szobor létrehozásában, kitűzőket, ismeretterjesztő naptárakat, bélyegeket, képeslapokat ad ki. Több írása jelent meg Széchenyiről, az internetes portálokon is gyakran olvashatók írásai, levelei.

Nagyon aktív tagunk, az elnökségben is dolgozott, a mai megemlékezés sem jött volna létre nélküle. Munkásságát a Kör elnöksége Széchenyi díjjal ismerte el 2013-ban.

Meg kell emlékezni két olyan nevezetes tagunkról is **dr. Halász Gézáról** és **Magyar Dezsőről**, akik a háború előtti Széchenyi Szövetségnek is vezetői (Halász Géza elnöke) voltak. A Széchenyi Szövetség célkitűzése ugyanaz volt, mint a mi egyesületünké, minél több emberrel megismertetni Széchenyi István gondolatait, munkásságát. Mindketten 1982-ben léptek be közénk.

Magyar Dezső a Széchenyi Körben is aktívan tevékenykedett, éveken át a Számvizsgáló Bizottság elnöke volt, a közgyűléseken ő mondta el a bizottság értékelését a gazdasági munkáról. Intelligens, kedves személyét sokan szerettük, először ő kapta meg a kör legmagasabb kitüntetését, a Széchenyi díjat 2005-ben, a mosonmagyaróvári közgyűlésen.



Róla is készítettünk portréfilmet, amelyben mesélt a Széchenyi Szövetségről, az 1941-es emlékévi eseményeiről. 2007-ben hunyt el, 86 éves volt.

Nagyon örültem, amikor megtaláltam az alábbi képet, a mosonmagyaróvári közgyűlésen készült 2005-ben.



A képen **dr. Kováts Tibor**, felesége **Judit** és **Kazy Zsámbok Gizella** látható. Mindhárman aktívan dolgoztak a Budapesti Tagscsoportban, a Kováts házaspár 2000-ben megalakította a Budaörsi Tagscsoportot. Tibor sajnos már nem él, Judit minden évben megszervezi a kamaraerdei Széchenyi szobor koszorúzását.

Kazy-Zsámbok Gizella 1987 óta tagja a Körnek, dr. Vértés Lászlótól vette át a Budapesti Tagscsoport vezetését, sok jó program szervezése fűződik nevéhez. Az elnökség munkájában is hosszú időn keresztül részt vett.

dr. Vértés László sajnos megszakította kapcsolatát a Körrel, maradandó munkája a „Széchenyi emlékek, emlékhelyek” katalógusa, amelyet Szentkúti Károllyal együtt állított össze, a Tájak-korok-múzeumok egyesület adta ki a Széchenyi Kör támogatásával 1990-ben.

A megemlékezés természetéből adódik, hogy idáig idősebb tagtársainkról beszéltem, akik közül már többen nem lehetnek itt velünk.

Szeretnék néhány szót szólni a fiatalabb generációról is, akik közül néhányan talán folytatni fogják a munkát, megőrizve, ugyanakkor megújítva is a hagyományokat.

Első ízben 1986-ban került megrendezésre Csornán az olvasótábor a tagok tizenéves gyermekei, unokái részére. A táborot **Kelemenné Torma Erzsébet**, **Torma Margit** és Szentkúti Károly vezette.

Először 1988-ban a soproni olvasótáborban vettem részt nevelőként feleségemmel együtt, Szentkúti Károly felkérésére

Ha jól emlékszem rajtunk kívül még Agárdi Aranka, Szentkúti Karcsi és felesége Marianna voltak a „tanárok”. A tábor szervezője, vezetője az első években Szentkúti Károly, később Kenessey Károly volt. A „stáb” összetétele is némileg változott, Ágoston Ildikó, Tóth Kinga,

Schiffer Rita csatlakozott hozzánk. Arra különösen büszke vagyok, hogy a „kiöregedő” táborosok közül néhányan – Boruzs Anikó, Schiffer Csilla, Papp Kati (elnézést, ha valakit kihagytam) – később kiscsoportvezetői szerepet vállaltak.

Az olvasótáborok helyszíne először Sopron volt, majd később a Sopron melletti Brennbergbánya, aztán egy szigetközi kis falu: Vének. Ezekről a helyszínekről minden alkalommal kirándultunk Nagycenkre, az Emlékmúzeumba. Az utolsó olvasótábornak a nyíregyházi Széchenyi István szakközépiskola kollégiuma adott otthont 2001-ben, az iskola tanáraitól nagyon sok segítséget és szeretetet kaptunk.

Az olvasótáboraink programja eltért a hagyományos olvasótábori programoktól. Ugyanis nem foglalkoztunk azzal, hogy egy rövidebb regényt, vagy novellát közösen elolvassunk és azt feldolgozzuk. A táborozóknak nem kellett olvasniuk, bár szekéroidalnyi könyvet vittünk magunkkal, és gondolatébresztőnek a kiscsoportos foglalkozásokon a csoportvezetők gyakran felolvastak egy-egy verset vagy novella részletet.

A tábor arról szólt, ami leginkább foglalkoztat egy kamasz gyereket: saját magáról. Milyen is ő valójában? A személyiségének milyen erősségei, értékei vannak? Milyennek látják őt a többiek, befogadja-e a csoport, meghallgatják-e, tud-e hatást gyakorolni a többiekre. Az önismeretüket, a kommunikációs képességeiket kívántuk elsősorban fejleszteni játékos feladatok segítségével. Ez a cél nem áll távol Széchenyi István eszmevilágától sem, gondoljunk csak az Önismeretről című munkájára. Gazdag volt a program: a táborozók sokat beszélgettek, játszottak, alkottak, mozogtak, kirándultak, zenét hallgattak és táncoltak, filmet néztek, új emberekkel ismerkedtek meg.

Boruzs Anikó A Püspökladányi Széchenyi Kör negyedszázada című könyvben a következőket írta a tábori élményeiről: „Sokat tanultam önmagamról, példát kaptam emberségből. Olyan bizalmi légkör, olyan meghittség volt ezekben a táborokban, amit máshol nem tapasztaltam. A kiscsoportos foglalkozásokon pont azokra a kérdésekre kerestük a választ, amelyek érdeklik a kamaszokat.”

Befejezésül 2 képet szeretnék mutatni az olvasótáborból:



A fenti kép Nagycenken, a Széchenyi szobornál készült az 1980-as évek végén. A gyerekek közül Duló Ildi, Shiffer Csilla, Mihók Barbi, Péli Saci neve jut eszembe.



A képen **Kenessei Károly** is rajta van (a leghátsó sorban jobbról a második), ő volt a táborvezető. A gyerekek közül többen már diplomás szakemberek: Boruzs Anikó, Bereczki Ildikó tanár lett, Schiffer Csilla Phd fokozattal rendelkező egyetemi oktató, Antal Zoli végzős hallgató a szegedi egyetem történelem szakán. Van közöttük közgazdász, informatikus, marketingvezető és még sorolhatnám a komoly beosztásokat. Többen készülnek családalapításra, vagy már nevelik kis gyermeküket.

Remélem, ők lesznek az új generáció a Kör életében, ők jelentik majd a folytatást. Úgy legyen!